
Nedžad KORAJLIĆ¹

Ivanović Aleksandar: Kriminalističko – hemijsko vještačenje tragova vatrenog oružja

Forensic Expertise of Fire Arms Investigations

Ivanović Aleksandar zaposlen je u Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore, u Centru za kriminalističku tehniku, kao vještek hemijske struke. Diplomirao je na metaluško-tehnološkom fakultetu, Univerziteta «Veljko Vlahović» u Podgorici. Stalni je sudski vještek Viših sudova u Podgorici i Bijelom Polju, kao i Vojnog suda u Podgorici. Kao autor i koautor, ima do sada saopštenih i objavljenih preko dvadeset radova iz oblasti hemije i kriminalističke (forenzičke) hemije, kako u Crnoj Gori, tako i u inostranstvu.

Kriminalističko-hemijsko vještačenje tragova vatrenog oružja je monografija koja je objavljena u Crnoj Gori 2002. godine i predstavlja minicuoznu istraživačku analitiku složenog i suptilnog procesa u oblasti kriminalističko-hemiskih metoda detektovanja organskih i neorganskih komponenata barutnih punjenja iz ručnog vatrenog oružja, njihove morfološke strukture i uzročno posljedičnih veza objektivne prirode u fenomenologiji izvršenja krivičnog djela.

Monografija *Kriminalističko-hemijsko vještačenje tragova vatrenog oružja* se sastoji iz 166 stranica formata B5 u okviru kojih je autor dao 107 slika u formi fotografija ili šema, kao i 14 tabela. Literatura na koju se autor poziva sadrži 90 referenci u kojoj je zastupljena stručna i udžbenička literatura, kao i monografije i stručne periodike kako iz oblasti kriminalističke

¹ mr. sc. Nedžad Korajlić, asistent na Fakultetu kriminalističkih nuka u Sarajevu

tehnike, tako i iz oblasti prirodnih, tehničkih, kriminalističkih i pravnih nauka. Sastoji se iz **UVODA i TRI OSNOVNA** poglavlja:

- I. **PROCES OPALJENJA METKA IZ VATRENOG ORUŽJA**
- II. **IDENTIFIKACIJA LICA KOJE JE PUCALO IZ VATRENOG ORUŽJA I KOJOM RUKOM**
- III. **KRIMINALISTIČKO – HEMIJSKO VJEŠTAČENJE DALJINE PUCANJA**

U uvodnom dijelu autor se osvrnuo na istorijski razvoj oružja koje povezuje sa izvršenjem krivičnih djela, te s pravom se pita «da li se to sva agresivnost, frustriranost i prepotentnost *«homo sapiens»* sabila u barutnom punjenju metka vatrenog oružja». Zatim autor objašnjava pojam i značaj kriminalističke tehnike, sa posebnim akcentom da kriminalistička hemija nije posebna disciplina kriminalistike, već oblast kriminalistike, te daje povezanost kriminalističke hemije sa kriminalističkom balistikom i sudskom medicinom.

U prvom poglavlju *proces opaljenja metka iz vatrenog oružja* dat je detaljan, stručan i slikovit opis opaljenja metka, te sastav metka ručnog vatrenog oružja sa svim njegovim dijelovima, koji bi ovu problematiku mogao približiti i najvećem laiku, a s druge strane i najužoj i najširoj stručnoj javnosti.

Identifikacija lica koje je pucalo iz vatrenog oružja i identifikacija ruke sa kojom je lice pucalo obrađeno je u dugom poglavlju, gdje je autor obradio metode za detektovanje organskih (TLC, GC, HPLC, i nitratne čestice) tako i metode za detektovanje organskih (NAA, AAS, SEM/EDX) komponenti, nastalih opaljenjem metka iz vatrenog oružja.

Uz svaku od navedenih metoda, autor je dao i način uzrokovanja materijala sa šake, prednosti i nedostatke svake od navedenih metoda. Prilikom analize svih metoda, autor je navodio iskustva stručnjaka iz zemlje i inostranstva, s tim da taj odnos nije pasivan, već naprotiv, veoma aktivan i kreativan.

U dijelu *kriminalističko-hemijska vještačenja daljine pucanja*, autor daje kriminalističko-hemijske metode vještačenja daljine pucanja pri upotrebi vatrenog oružja sa olučenim cijevima. U ovod dijelu autor naglašava značaj vještačenja daljine pucanja, te sa drugim vještačenjima (balistička, sudskomedicinska, biološka) kod krivičnih djela izvršenih vatrenim oružjem je veoma bitno, jer je određivanje daljine pucanja sa gledišta krivičnog i krivično- procesnog prava veoma bitno.

Pomenuti rad je rezultat plodnog empiriskog iskustva autora i njegovog naučno istraživačkog rada, a od posebnog je značaja da sadržaj rada obuhvata ne samo analizu i primjenu hemijskih i fizičko-hemijskih metoda, već i njihov procesni značaj u dokaznom postupku.

Na osnovu svega iznešenog smatram da bi ovaj rad mogao da posluži ne samo studentima Fakulteta kriminalističkih nauka u Sarajevu kao šira literatura u izučavanju predmeta ***Kriminalistika II – Tehnika***, nego i svim ostalim stručnjacima i svim onima koji će se danas kao i budućnosti baviti ovom problematikom (kriminalistima, tužiocima, sudijama, advokatima itd).